

พริบขาวในกรุงลิบมังกร

เป็นอีกครั้ง ที่ทั้งโลกได้รับรู้ถึงกระแสการลุกขึ้นสู้ของคนหนุ่มสาวเพื่อเรียกร้องสิทธิเสรีภาพตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งเหตุการณ์คราวนี้เกิดขึ้นที่เกาะฮ่องกง อันเป็นเขตปกครองพิเศษของจีน และปัจจุบันการชุมนุมประท้วงก็ยังคงดำเนินต่อไปท่ามกลางสถานการณ์ที่ไม่แน่นอน

สถานการณ์ในฮ่องกง

๑ ต.ค.๕๗ ซึ่งตรงกับวันชาติจีน “กลุ่มสกอลารีซึ่ม” ที่นำโดย “โจซัว หว่อง” ออกมาเคลื่อนไหวเรียกร้องประชาธิปไตย โดยคนหนุ่มสาวกลุ่มนี้ได้ยื่นข้อเรียกร้องต่อทางการว่า “ต้องการมีสิทธิมีเสียงในการเลือกตั้งผู้บริหารฮ่องกงด้วยตนเอง”

๗ ต.ค.๕๗ สถานการณ์การชุมนุมประท้วงในฮ่องกงเริ่มคลี่คลายลง เมื่อกลุ่มผู้ชุมนุมยอมเปิดทางให้เจ้าหน้าที่ทางการสามารถเดินทางเข้าไปทำงานในตึกที่ทำการรัฐบาลได้ตามปกติ ปัจจัยสำคัญที่ส่งผลทำให้กลุ่มผู้ชุมนุมอ่อนแรงลง คือ การที่มีฝูงชนรวมตัวกันออกมาต่อต้านการประท้วงของ “กลุ่มสกอลารีซึ่ม” ด้วยความโกรธแค้นและไม่พอใจ ที่ “กลุ่มสกอลารีซึ่ม” ใช้ย่านช้อปปิ้งเป็นสถานที่ชุมนุมประท้วงเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตย จนเกิดเหตุการณ์กระทบกระทั่งกันและทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บหลายสิบคน

ภูมิหลังผู้นำนักศึกษา

“หว่อง” เกิดเมื่อ ๑๓ ต.ค.๓๙ หรือ ๑ ปีก่อนที่อังกฤษจะส่งคืนเกาะฮ่องกงกลับสู่จีนหลังหมดสัญญาเช่า เริ่มเป็นนักเคลื่อนไหวครั้งแรกเมื่อปี ๕๓ ด้วยการร่วมประท้วงโครงการก่อสร้างรถไฟความเร็วสูง และมาโด่งดังเอาเมื่ออายุ ๑๕ ปี จากการเป็นแกนนำชุมนุมประท้วงหลักสูตรภาคบังคับในรายวิชาศีลธรรมและความรักชาติจีน ซึ่งหลายคมมองว่าเป็นการล้างสมองตั้งแต่เด็ก “กลุ่มสกอลารีซึ่ม” จึงมีการรณรงค์คัดค้านหลักสูตรนี้ จนผู้ว่าการเกาะ

ฮ่องกงต้องถอนหลักสูตรออกไป

ต่อมา “กลุ่มสกอลารีซึ่ม” ได้พัฒนาจนกลายเป็นกลุ่มเคลื่อนไหวเรียกร้องประชาธิปไตย โดยได้มีการวางแผนปฏิบัติการเลือกตั้งสำหรับฮ่องกงขึ้น พร้อมทั้งนำกลุ่มนักศึกษาออกมาปักหลักประท้วงอยู่หน้าทำการรัฐบาลเพื่อกดดันให้ผู้ว่าการฯ ลาออก สุดท้าย “หว่อง” และเพื่อนๆ ก็ถูกทางการจับกุม ก่อนที่จะได้รับการปล่อยตัวในเวลาต่อมา

แต่การจับกุมตัวแกนนำนักศึกษากลับจุดประกายให้คนหนุ่มสาวในฮ่องกงหันมาให้การสนับสนุนอย่างกว้างขวาง ส่งผลทำให้มีผู้เข้าร่วมชุมนุมประท้วงเพิ่มมากขึ้นในช่วงพริบตา ก่อนที่จะถูกตำรวจปราบจลาจลสลายการชุมนุม

ด้านการเมืองและความมั่นคง

สมุดปกน้ำเงินที่มีเนื้อหาวาดด้วยความมั่นคงแห่งชาติของจีนได้ขึ้นบัญชีดำ “หว่อง” และ “กลุ่มสกอลารีซึ่ม” เป็นภัยคุกคามความมั่นคงของพรรคคอมมิวนิสต์ ซึ่งจากเหตุการณ์การชุมนุมประท้วงของคนหนุ่มสาวอย่าง “กลุ่มสกอลารีซึ่ม” สะท้อนให้เห็นถึงภัยคุกคามที่เป็นอันตรายต่อจีนในอนาคต เมื่อทฤษฎี “หนึ่งประเทศ สองระบบ” ถูกปฏิเสธจากคนหนุ่มสาวรุ่นใหม่ที่ต้องการมีสิทธิมีเสียงในการเลือกตั้งผู้บริหารฮ่องกงด้วยตนเอง ซึ่งจีนแยกมวลชนออกไปแล้วค่อยจัดการกลุ่มแกนนำในภายหลัง

ขั้นตอนการคัดเลือก “ผู้ว่าการฮ่องกง”

ประกาศแต่งตั้งจากรัฐบาลปักกิ่ง

มติจากสภาประชาชนจีน 31 ส.ค. 2557

- คณะกรรมการ 1,200 คน กั้นกรองผู้สมัคร
- ผู้สมัครผ่านเกณฑ์ต้องได้เสียงร้อยละ 50%
- คัดเลือกผู้สมัครเหลือ 2-3 คน
- ประชาชนออกเสียงเลือกผู้สมัคร

ผู้ว่าการฮ่องกง

คณะผู้เลือกตั้ง 1,200 คน

ได้คะแนนอย่างน้อย 150 คน จาก 1,200 คน

รายชื่อ “ผู้สมัครรับเลือกตั้ง”

96 คน ตัวแทนภาครัฐ

60 คน จากองค์กรศาสนา ระดับชาติ

1,044 คน คัดเลือกจากกลุ่มต่างๆ

ประกาศตัวผู้สมัครรับเลือกตั้ง “ผู้ว่าการฮ่องกง”

Source: The official website of Hong Kong

ด้านเศรษฐกิจ

กลุ่มนักธุรกิจที่มีชื่อเสียงของฮ่องกงกว่า ๕๙ คน ได้รวมตัวกันยื่นจดหมายเปิดผนึกให้แก่ผู้ชุมนุมประท้วง “กลุ่มสกอลาริซิม” เพื่อเรียกร้องไม่ให้กลุ่มผู้ชุมนุมปิดกั้นเส้นทางการจราจรในเขตเศรษฐกิจสำคัญๆ ของฮ่องกง เช่น เขตหม่งก๊ก เขตซ็องปั้งบนเกาะเกาลูน ฯลฯ โดยให้เหตุผลว่าการกระทำดังกล่าวของ “กลุ่มสกอลาริซิม” ไม่ได้ช่วยให้การปฏิรูปการเมืองการปกครองของเกาะฮ่องกงพัฒนาไปในทิศทางที่ดีขึ้น แถมยังเป็นการสร้างความปั่นป่วนให้กับการดำเนินชีวิตของคนฮ่องกงและส่งผลทำให้การดำเนินธุรกิจต้องหยุดชะงัก

จากเหตุการณ์ที่คนหนุ่มสาวบนเกาะฮ่องกงรวมตัวกันชุมนุมประท้วง ตั้งแต่ ๑ ต.ค.๕๗ จนถึงปัจจุบัน ในบรรดาตระกูลที่ทรงอำนาจทางการเมืองของจีน ต่างเข้าใจดีว่าการเข้ามาควบคุมเกาะฮ่องกงแบบเบ็ดเสร็จของรัฐบาลจีนนั้น สร้างความเสียหายให้แก่เศรษฐกิจของฮ่องกงมากมายเพียงใด ฉะนั้น จีนจะต้องตระหนักและเรียนรู้ที่จะปกครองเกาะฮ่องกงในรูปแบบที่แตกต่างออกไปจากจีนแผ่นดินใหญ่

ด้านสังคม

คนฮ่องกงที่เติบโตขึ้นมาพร้อมๆ กับการเข้าเกาะฮ่องกงของอังกฤษ ส่วนหนึ่งได้ย้ายถิ่นฐานไปตั้งรกรากในต่างประเทศ เช่น สหรัฐฯ ออสเตรเลีย แคนาดา ฯลฯ ส่วนคนฮ่องกงบางส่วนที่ยังคงอยู่อาศัยบนเกาะฮ่องกง ส่วนใหญ่มักจะมีความเคยชินกับลักษณะรูปแบบการปกครองของอังกฤษที่ให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนอย่างเต็มรูปแบบ ทุกคนมีสิทธิมีเสียงในการตัดสินใจทางการเมืองของฮ่องกงด้วยตนเองอย่างเท่าเทียมกัน แต่ปัจจุบันดูเหมือนว่าโอกาสหรือสิทธิที่คนฮ่องกงในอดีตเคยมีเริ่มที่จะถูกลดทอนลงเรื่อยๆ เนื่องจากรัฐบาลจีนอาจมองเห็นว่าคนฮ่องกงมีสิทธิพิเศษมากกว่าหรือเหนือกว่าคนจีนทั้งประเทศอยู่แล้ว

แต่ลึกๆ แล้วรัฐบาลจีนเองก็ต้องการที่จะเอาชนะใจและเปลี่ยนความรู้สึกของคนหนุ่มสาวบนเกาะฮ่องกงให้รักชาติและภาคภูมิใจในมหาอำนาจอย่างจีน และมองว่าคนหนุ่มสาวที่ออก

มาร่วมชุมนุมประท้วง บางส่วนต้องการแสดงออกให้รัฐบาลจีนเห็นว่าคนฮ่องกงมีอัตลักษณ์ที่แตกต่างออกไปจากจีนแผ่นดินใหญ่

ถึงแม้ว่าฮ่องกงจะตัดขาดจากประเทศเจ้าอาณานิคมแล้วก็ตาม แต่ก็ไม่ต้องต้องการที่จะเข้าร่วมเป็นหนึ่งเดียวกับจีน

บทส่งท้าย

การเรียกร้องของคนหนุ่มสาวบนเกาะฮ่องกงมีลักษณะพิเศษที่แตกต่างไปจากประเทศอื่นๆ กล่าวคือ มิได้เป็นการเรียกร้องเพื่อแยกตัวเป็นเอกราช หรือให้ฮ่องกงหลุดพ้นจากการตกอยู่ภายใต้อำนาจอธิปไตยของจีน แต่เป็นการเรียกร้องสิทธิตามระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งกลุ่มหนุ่มสาวเหล่านี้อาจได้รับอิทธิพลมาจากหลักสูตรการเรียนการสอนที่เปิดกว้างของฮ่องกง และการรับรู้ข้อมูลข่าวสารจากโลกภายนอกผ่านทางสังคมออนไลน์หรืออินเทอร์เน็ต

และถึงแม้ผลลัพธ์ในการเจรจาจะประสบความสำเร็จล้มเหลว ทั้งสองฝ่ายไม่สามารถบรรลุข้อตกลงร่วมกันได้ แต่การที่มีประชาชนออกมาร่วมชุมนุมเพื่อเรียกร้องประชาธิปไตย ก็ถือเป็นชัยชนะก้าวแรก ที่ “กลุ่มสกอลาริซิม” ตั้งไว้ และยิ่งถือว่าเป็นสัญญาณที่ดีที่อย่างน้อยทั้งสองฝ่ายก็ยอมหันหน้าพูดคุยเจรจากัน

อ้างอิง

๑. มติชนสุดสัปดาห์. ฉบับประจำวันวันที่ ๓ - ๙ ต.ค.๕๗. ปีที่ ๓๔ ฉบับที่ ๑๗๘๑.
๒. มติชนสุดสัปดาห์. ฉบับประจำวันวันที่ ๑๐ - ๑๖ ต.ค.๕๗. ปีที่ ๓๔ ฉบับที่ ๑๗๘๒.
๓. สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์. ปีที่ ๖๒ ฉบับที่ ๔ วันศุกร์ที่ ๑๐ - ๑๖ ต.ค.๕๗.
๔. เนชั่นสุดสัปดาห์. ปีที่ ๒๓ ฉบับที่ ๑๑๖๖ วันที่ ๓ ต.ค.๕๗.

เพื่อประโยชน์ในการพัฒนา SSC Focus กรุณาส่งข้อคิดเห็นของท่านมายังคณะผู้จัดทำ (กศย.ศศย.สปท.)

๑. เหตุผลที่อ่าน SSC Focus

ข้อมูลเป็นประโยชน์ต่อการทำงาน เนื้อหามีความน่าสนใจ อื่นๆ (กรุณาระบุ).....

๒. บทความที่ชอบอ่านใน SSC Focus ให้คะแนนจาก ๑ ขอบน้อยที่สุด ถึง ๕ ขอบมากที่สุดจากบทความ ดังนี้

๕	๑	๒	๓	๔	๕	๑	๒	๓	๔
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
การเมือง/ความมั่นคง	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
เศรษฐกิจ	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐